

Börze

Romániai Vállalkozásokért Egyesület
Időszakos tájékoztatója

I. Évfolyam 7. szám
2006. június

7

Tájékoztató füzetek

Börze

I. évfolyam / 7. szám

Összeállították:

KOVÁCS ERIKA TERÉZIA,
az Eternalex Kft. ügyvezetője
és

BOTHÁZY NÁNDOR,
a Bihar Megyei Tanács
elnöki tanácsadója

•••

Felelős kiadó:

Romániai
Vállalkozásokért Egyesület
(ROVE)
/Asociația Pentru
Promovarea Afacerilor
în România (APPAR)/

•••

Megjelenik 1000 példányban

•••

Nyomdai előkészítés

és nyomtatás:

EUROPRINT KFT.
Nagyvárad

TARTALOM

Bemutatózik a ROVE 3

•••

*A kereskedelmi társaságokról
általában* 5

*A kereskedelmi társaságok
típusai* 5

• *A közkereseti társaság* 5

• *A betéti társaság* 6

• *A részvénytársaságok* 7

• *A betéti részvénytársaság* 9

• *A korlátolt felelősségű
társaság* 10

*Melyek egy cég bejegyzésének lépései
Romániában* 11

•••

A Romániai Vállalkozásokért Egyesület (rövidített elnevezés: ROVE), alulról építkező, önkéntes tagságú, non-profit orientált, nem kormányzati, pártoktól független, önálló jogi személyiséggel rendelkező egyesület, mely 2005-ben került bejegyzésre.

Az egyesület román nyelvű elnevezése „*Asociația Pentru Promovarea Afacerilor din România*” (rövidítve: APPAR).

Az egyesület célkitűzése:

- a gazdasági verseny szabadságának tiszteletben tartásával előmozdítani a gazdaság fejlődését és szerveződését Romániában.

Az egyesület céljai:

- külföldi, illetve hazai tőke, javak és eszközök befektetéseinek elősegítése;
- gazdasági szereplők, kormányzati intézmények, illetve nem kormányzati intézmények közötti együttműködés, párbeszéd kialakítása;
- fórum biztosítása a tagjait foglalkoztató vállalászási, gazdasági és szakmai kérdések megtárgyalására, megoldására;
- a piactgazdaság működését akadályozó vagy korlátozó jogszabályok, intézkedések módosítása;
- egy széles körű hazai és külföldi információs adatbázissal rendelkező irodahálózat kiépítése;
- közreműködni az Európai Unióhoz történő csatlakozás követelményeinek teljesítésére történő felkészülésben;

- elősegíteni a helyi vállalkozások bevonását európai uniós konzorciumokba;
- az Európai Unióban meghonosodott piaci magatartás elterjesztése, az Európai Közösség előírásainak népszerűsítése;
- előmozdítani a gazdálkodó szervezetek szabványosítással, minőségüggyel és iparjogvédelemmel összefüggő tevékenységét;
- kutatás-fejlesztés, környezetvédelem elősegítése
- regionális területfejlesztés.

Szolgáltatások:

- tájékoztató füzetek, illetve egyéb kiadványok megjelentetése
- elméleti és gyakorlati útmutató kezdő vállalkozóknak;
- előadások, konferenciák, üzletember-találkozók és kiállítások szervezése;
- pályázati tanácsadás;
- tanfolyamok, képzések szervezése;
- partnerkeresés;
- ösztöndíjak, külföldi szakmai továbbképzések biztosítása;
- tagjai érdekében kifejtendő lobbiszerű tevékenység.

Az egyesület tagja lehet bármely magánszemély, aki a tagsággal járó jogokat és kötelezettségeket önkéntesen vállalja, illetve egyesületi tagként felvették.

A ROVE tagjai rendszeresen tartandó munkamegbeszélések keretében értékeli az együttműködés tapasztalatait, meghatározzák a soron következő időszak közös feladatait, a követendő irányelveket.

A Romániai Vállalkozásokért Egyesület elérhetősége:
appar@emerigos.ro

A KERESKEDELMI TÁRSASÁGOKRÓL ÁLTALÁBAN

Romániában a kereskedelmi társaságok megalapítását, beleértve a külföldi magán- és jogi személyek által alapítottakat is, az 1990-es évi 31-es számú újraközölt, a kereskedelmi társaságokra vonatkozó törvény szabályozza.

A 31/1990 számú törvény szabályozza a különböző kereskedelmi társaságokhoz kötődő fontosabb szempontokat úgy, mint:

- a kereskedelmi társaságok létesítése;
- a kereskedelmi társaságok működése;
- az alapító okirat módosítása;
- a társultak kizárása és visszavonulása;
- a kereskedelmi társaságok feloszlata, egybeolvadása és megosztása;
- a kereskedelmi társaságok felszámolása.

Az említett törvény értelmében a kereskedelmi társaságok az alábbi formákban alapíthatók meg:

1. **közkereseti társaság** – societatea în nume colectiv;
2. **betéti társaság** – societate în comandită simplă;
3. **részvénytársaság** – societate pe acțiuni;
4. **betéti részvénytársaság** – societate în comandită pe acțiuni;
5. **korlátolt felelősségű társaság** – societate cu răspundere limitată.

A közkereseti társaság

A közkereseti társaságok legfőbb jellemzője a tagok közötti szoros együttműködés és a személyes ismeret. A köz-

kereseti társaságok legtöbbször baráti, vagy családi vállalkozások.

A kereskedelmi törvényben előírt szabályok szerint közkereseti társaságot alapíthat két, vagy több magán-, illetve jogi személy.

A közkereseti társaságok megnevezésében kötelező módon szerepelnie kell legalább az egyik társult nevének, illetve a társasági forma rövidítésének.

Ami a társultak felelősségét illeti, a közkereseti társaságok esetében a részestársak korlátlanul és egyetemlegesen teljes vagyonukkal felelnek a társaság kötelezettségeivel.

A fennemlített sajátosságnak tudható be, hogy az ilyen típusú társaságok alapításánál nincs megszabva az alaptőke minimális határa. Az alaptőkéhez való hozzájárulás természetben (bútorok, vagy egyéb berendezések) és munkában is megállapítható.

A közkereseti társaságok esetében a részesedés elosztása a tagok az alaptőkéhez való hozzájárulásával arányos.

A társaság legfontosabb szerve a taggyűlés, melyben a tagok szótöbbséggel döntenek (minden tag egy szavazattal rendelkezik). A társaság ügyintézését egy, vagy több a taggyűlés által kinevezett személy végzi.

A betéti társaság

A betéti társaságok legfontosabb sajátossága, hogy a felelősség kiterjedésétől függően kétféle tagot különböztethetünk meg: **beltag** és **kültag**.

A **beltagok** esetében a felelősség korlátlan és egyetemleges, míg a **kültagok** esetében a jegyzett társasági tőke szintjéig korlátozott.

Egy betéti társaság alapításánál a kereskedelmi törvény értelmében az alapító okiratban kötelező egy beltag és egy kültag megnevezése. Az alapító tagok úgy magán-, mint jogi személyek lehetnek, beltagok viszont csak és kizárólag magánszemélyek.

A betéti társaságok esetében is a kereskedelmi társaság megnevezésében kötelező módon szerepelnie kell egy beltag nevének, a kereskedelmi társaság formájával együtt.

A törzstőke összegét illetően ennek a társasági formának az esetén szintén nincs minimális, vagy maximális határérték megszabva.

A társaságot érintő kérdésekben a betéti társaságok a taggyűlés keretén belül döntenek. A tagok ebben az esetben is a törzstőkéhez való hozzájárulással arányos szavazati joggal rendelkeznek.

Ugyancsak a törzstőkéhez való hozzájárulás fogja meghatározni a tagok részesedésének a nagyságát.

A társaság ügyintézését az ide vágó törvénykezésnek megfelelően egy, vagy több beltag látja el.

A részvénytársaságok

A részvénytársaságok a kereskedelmi társaságok legkomplexebb, legfejlettebb formája. Egy részvénytársaság megalapításához öt, vagy annál több alapító tag (részvényes) szükséges. Az alapító tagok ebben az esetben is lehetnek úgy magán-, mint jogi személyek.

A létrehozott kereskedelmi társaság megnevezésében ezúttal is helyet kell kapjon a társasági forma megnevezése, vagy annak rövidítése.

A részvénytársaság alaptőkéje teljes és szimultán jegyzéssel, vagy nyílt jegyzés alapján jön létre.

A létesítés módozatának kiválasztása az üzlettársakra tartozik, azon mértékben, amennyiben rendelkeznek a szükséges alapokkal, teljes egészében ők jegyzik a tőkét. Amennyiben az üzlettársak nem rendelkeznek a megfelelő alapokkal, vagy nem hajlandók teljes egészében jegyezni az alaptőkét, a nyilvánosság felé fordulhatnak, amely, ha rendelkezik készpénzzel, és szándékában van beruházni, részvényt vásárolhat.

A szimultán létesítés sokkal egyszerűbb, megegyezik a más társasági formák létesítésével, ellenben a nyílt létesítés sokkal összetettebb, melyet a kereskedelmi társaságok törvénye részletesen taglal.

Figyelembe véve a létesítés nyílt jegyzés általi eljárásjellegének nehézségét, ez a módszer nagyon ritkán nyer alkalmazást, megvannak a tőke megszerzésének lehetőségei abban az esetben, amelyben a társaságnak jelentős összegre van szüksége, majd később a részvényeket értékesítik a nyilvánosság felé.

A részvénytársaság és a betéti részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kisebb, mint 25.000 €.

A részvénytársaságok esetében a társasági tőkét a társaság által kibocsátott részvények képviselik, amelyek az átadási módjuk szerint szólhatnak névre, vagy bemutatásra. Egy részvény névértéke nem lehet 1000 lejnél kisebb.

A felelősséget tekintve a részvényesek csak a jegyzett társasági tőke szintjéig felelnek.

Ami a részvénytársaságok vezetését illeti, a törvénykezés az erőmegosztás elvére alapozva jól elkülöníthető szervek létrehozására kötelez (döntéshozói testület-közgyűlés, ügyvezető tanács és a cenzorok).

A közgyűlés, magába tömörítve a részvényesek összességét, a részvénytársaság talán legfontosabb szerve, amely a legfontosabb döntéseket hivatott meghozni (pld. a könyvelési mérleg elfogadása, ügyintézők kinevezése és visszahívása stb.).

A közgyűlések lehetnek rendesek vagy rendkívüliek.

A részvénytársaságot egy, vagy több ideiglenes és visszahívható ügyintéző adminisztrálja. Amikor több ügyintéző létezik ezek igazgató tanácsot alkotnak.

Mindenik ügyintézőnek ügykezelése tekintetében biztosítékot kell letennie, amely nem lehet 10 részvény névértékénél, vagy a havi jövedelmezés kétszeresénél kisebb.

A társaságon belül az ellenőrzői szerepkört a cenzorok látják el. A részvénytársaságnak három cenzora kell legyen, melyek közül legalább egyiküknek hiteles könyvelőnek kell lennie.

Ami a részvényesek részesedését (osztalékát) illeti, ez az összeg a birtokolt részvények arányában kerül elosztásra.

A betéti részvénytársaság

A betéti részvénytársaság szinte teljes mértékben a hagyományos részvénytársaság struktúráját követi.

Különbségek csak a részvényesek felelősségvállalásánál figyelhetők meg. Az egyszerű betéti társasághoz hasonlóan a betéti részvénytársaság esetében is bel- és kültagokat különböztethetünk meg.

A társaság ügyintézését ebben az esetben is egy, vagy több belfagra bízhatják.

Mivel a kereskedelmi társaságokat alapítók nagy többsége, mint társasági formát, ez utóbbi formát (korlátolt fe-

lelősségű társaság) választja, erről a társasági formáról részletesebben beszélünk.

A korlátolt felelősségű társaság

A korlátolt felelősségű társaság olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben csak törzsbetétének szolgáltatására és a társasági szerződésben esetleg megállapított egyéb vagyoni hozzájárulás szolgáltatására terjed ki. A korlátolt felelősségű társaság elnevezést a társaság cégnevében fel kell tüntetni.

A korlátolt felelősségű társaság alapítóinak száma nem lehet több 50 tagnál. Ez a típusú kereskedelmi társaság erősen kötődik a tagok személyéhez, mert nincs lehetőség az olyan jellegű elszemélytelenedésre, mint a részvénytársaságoknál, ahol a könnyen mobilizálható részvények miatt is a tagok gyakrabban cserélődnek, és bemutatóra szóló részvények folytán lehetőségük van ismeretlenségben maradni. Korlátolt felelősségű társaságot létrehozhat akár egyedüli részestárs is. Egy magán-, vagy jogi személy csak egy korlátolt felelősségű társaságban lehet egyedüli részestárs.

A továbbiakban részletesen kitérünk egy kft. megalapításának lépéseire.

Mint azt már említettük, a többször módosított 31/1990 számú törvény a kereskedelmi társaságokról és a 26/1990 számú törvény a cégnyilvántartásról azok a jogszabályok, amelyek alapvetően szabályozzák a Románia területén

székhellyel rendelkező gazdasági társaságok alapítását, működését, a társaságok alapítóinak, illetve tagjainak jogait, kötelezettségeit, továbbá felelősségét, valamint a gazdasági társaságok átalakulását, egyesülését, szétválását, illetve jogutód nélküli megszűnését.

A jogi szabályok lehetővé teszik a 100 százalékban külföldi tulajdonban levő, román jogi személyiséggel rendelkező kereskedelmi társaságok alapítását is. Általános tendencia, hogy évről évre nő nem csak a hazai tőkével, de a külföldi tőkével bejegyzett cégek száma is Romániában.

MELYEK EGY CÉG BEJEGYZÉSÉNEK LÉPÉSEI ROMÁNIÁBAN?

1. lépés: cégnév és márkanév lefoglalása

A kiválasztott cégnevet és márkanévet a Cégbejegyzési Hivatalnál kell lefoglalni. Az erre szolgáló nyomtatványon három nevet kell feltüntetni. Ezeket az ott dolgozó hivatalnok ellenőrzi, megállapítja róluk, hogy megfelelnek, vagy sem a törvényben előírt követelményeknek és kiadja az igazolást a lefoglalásról. A lefoglalás történhet egy, vagy több megye területére, illetve Románia egész területére is.

2. lépés : az alapító okirat hitelesítése, illetve az aláírási címpéldány

Az alapító okiratot, vagy statútumot közjegyző, vagy ügyvéd előtt kell aláírni és ebből célszerű legalább 6 példányt készíteni.

Alapító okirat: az alapító okirat közjegyző által hitelesített formája a következő esetekben kötelező:

- a.) az alaptőkéhez jegyzett javak között ingatlan található;
- b.) közkereseti társaságot, vagy betéti társaságot alapítanak;
- c.) a részvénytársaság nyílt jegyzés alapján jön létre.

A Kft. alapító okiratának kötelező módon tartalmaznia kell a következőket:

1. **Alapítótag(ok)ra vonatkozó adatok:** név és keresztnév, személyi szám (román állampolgároknál), a születés helye és időpontja, a magánszemélyek állampolgársága és állandó lakhelye, a részestárs jogi személy elnevezése, székhelye és nemzetisége, a nemzeti törvények szerint a kereskedelmi nyilvántartóban kapott bejegyzési szám, vagy egyéni bejegyzési szám.

Jogi személy (mint alapító) esetén szükséges a jogi személy cégbíróági bejegyzéséről egy másolat, valamint a megfelelő szerv (egyedüli társult döntése, közgyűlés, igazgatótanács) döntése arról, hogy a jogi személy részt vesz az új cégalapításban, valamint a befektetés mértékéről.

2. **A kereskedelmi társaság formája:** a kereskedelmi társaságok formái Romániában a következők:

- Korlátolt felelősségű társaság – KFT – SRL
- Betéti társaság – BT – SCS
- Részvénytársaság – RT – SA
- Közkereseti társaság – KT – SNC
- Részvényes Betéti Társaság – RBT – SCA

3. **A kereskedelmi társaság elnevezése:** a kiválasztott és elfogadott elnevezés kerülhet bele az alapító okiratba.

4. **A kereskedelmi társaság székhelyére vonatkozó adatok:** minden kereskedelmi társaságnak kötelezően ren-

delkezni kell legalább egy olyan székhellyel, amely Románia területén van. A székhely igazolására több dokumentumot is be kell szerezni:

- annak az ingatlan a telekkönyvi kivonata, ahol lesz a társaság székhelye;
- az ingatlan tulajdonosának beleegyezése arra vonatkozóan, hogy adott ingatlanban a kereskedelmi társaság bejegyeztetheti székhelyét;
- amennyiben a székhely egy több ingatlant magában foglaló társasházban van, be kell szerezni a szomszédok beleegyezését, amelyből egyértelműen kiderül, hogy hozzájárulásukat adják ahhoz, hogy a székhely az illető lakásban legyen.

5. **A társaság tevékenységi tárgya, a fő terület és a fő tevékenység megjelölésével:** a kereskedelmi társaságok által gyakorolható tevékenységek az ún. C.A.E.N kódba vannak foglalva és mindegyik választható tevékenységhez egy négy számjegyű kód társul. Az alapító okiratban kötelező módon meg kell jelölni a társaság fő tevékenységét, vagyis azt a tevékenységet, amelyből a társaság a jövedelmének legkevesebb 50 százalékát származtatja. A fő tevékenység mellett, minden esetben be lehet tenni olyan tevékenységeket is, amelyeket nem biztos, hogy a társaság működése során gyakorolni fog.

6. **A jegyzett és folyósított alaptőkének a mértékét fel kell tüntetni minden esetben.**

7. **Ügyvezetők személyének és adatainak feltüntetése,** illetve annak meghatározása, hogy az ügyvezetők a nekik adományozott jogkört együtt, vagy külön is gyakorolhatják.

8. **A társaság időtartamára vonatkozó kitételek.**

9. **A másodlagos székhelyeket,** amennyiben azok a tár-

sasággal egyidőben jönnek létre, vagy azok létesítésének feltételeit, amennyiben ezt a tagok alapításkor kilátásba helyezik.

10. A társaság feloszlásának és felszámolásának módját. Az aláírási címpéldány: mindegyik ügyvezetőnek kötelező.

3. lépés: az alaptőke befizetése bankszámlára

A cégnév lefoglalásának igazolását és az alapító okirat egyik példányát, mellékelve egy ideiglenes, a letételére szolgáló bankszámlára kell befizetni az alaptőkét.

Azt mindig szem előtt kell tartanunk, hogy egy korlátozott felelősségű társaság alaptőkéje nem lehet kevesebb, mint 200 RON, és az egyenlő üzletrészekre oszlik, melyek értéke nem lehet kisebb, mint 10 RON. A természetbeni hozzájárulások minden társasági formánál engedélyezettek. A Kft. alaptőkéjéhez való hozzájárulásnak nem lehet tárgya követelés, vagy munkavégzés.

4. lépés: pénzügyi büntetlenségi igazolvány igénylése

A pénzügyi büntetlenségi igazolvány igénylése kötelező érvényű a társtulajdonosok és az egyedüli társult esetében egyaránt. Külföldi állampolgárok esetében ezt az okiratot a közjegyző által hitelesített nyilatkozat helyettesíti.

5. lépés: a cégregiszterbe való bejegyzés

A cégregiszter a megyei Kereskedelmi és Iparkamarákon belüli önálló szervezetként működik. A bejegyzési kérelem mellékleteként be kell nyújtani az alábbi dokumentumokat:

- a közjegyző által hitelesített alapító okiratot;
- az alaptőke letétbe helyezéséről szóló igazolást;

- a székhely igazolását tartalmazó dokumentumok (bérleti szerződés, tulajdoni lap, egyéb jogcím);

- a természetbeni hozzájárulás tulajdonjogára vonatkozó okiratok, amennyiben ezek között ingatlan is van, megállapító bizonylat azok megterheléséről;

- az alapító tagok, ügyintézők, felügyelő bizottsági tagok saját felelősségre adott nyilatkozata, hogy eleget tesznek a kereskedelmi társasági törvényben megkövetelt feltételeinek;

- aláírási címpéldány, személyazonossági iratok;

- ha jogszabályban meghatározott előzetes engedélyhez kötött tevékenységet szeretne végezni a cég, az engedélyt;

- egyéb, a cégregiszter által igényelt okiratok.

Azon esetben, melyben a törvényes elvárások teljesítve vannak, az elvárások teljesítését követő 5 napon belül egy kirendelt bíró egy határozat formájában engedélyezi a társaság megalapítását, és elrendeli annak a cégregiszterbe való bevezetését, a nyilvántartóra előírt feltételek mellett.

A kereskedelmi társaság a cégregiszterbe való bevezetés időpontjától jogi személy. A cégregiszterbe történő bejegyzéssel egyidejűleg az alapító okiratot a Hivatalos Közlönynek is megküldik, valamint megtörténik az egységes adószám megszerzése.

A kereskedelmi társaság bejegyzésénél, a cégregiszter kibocsát egy Bejegyzési Bizonylatot, amely a következő megjegyzéseket tartalmazza:

- a társaság elnevezését és formáját;

- a társaság székhelyét;

- a társaság fő tevékenységét a hozzátartozó TEÁOR számmal;

- az Egységes Bejegyzési Számot;

- pénzügyi jogkör: az illető társaság ÁFA-fizető, vagy sem;
- a cégregisterbe kapott sorszám;
- a bizonylat kiállításának időpontját;
- a bizonylat sorszámát.

6. lépés: működési engedélyek beszerzése

A társaság bejegyzése és a bejegyzési bizonylat megszerzése után következik a társaság tulajdonképpeni működésének engedélyezése, amely feltételezi a társaság működéséhez szükséges engedélyek és jóváhagyások megszerzését. A társaság tevékenységeinek függvényében az engedélyek megszerzésére nyilatkozatokat, bemutató leírásokat, a tevékenység kifejtési helyének vázlatát, műszaki leírásokat kell benyújtani. Csak ezen jóváhagyások megszerzése után kezdheti el a társaság tulajdonképpeni működését.

7. lépés: bélyegző készíttetése

A bélyegző szükséges a végleges bankszámla nyitásához, ezért elengedhetetlen egy cég alapításának folyamán.

8. lépés: végleges bankszámla nyitása

A cégregisterbe történő bejegyzés igazolásával, az alapító okirattal és az aláírási címpéldánnyal tudják az alapítók, vagy az ügyvezetők a végleges bankszámlát megnyitni.

A cégalapítás utolsó fázisaként a legszükségesebb nyomtatványok beszerzését említhetjük. Ilyenek pl. a nyugtatomb, számlatomb, kasszakönyv, banki csekkek, stb.

ÖNÉLETRAJZ

Név: KOVÁCS ERIKA TERÉZIA

Születési időpont és hely: 1979. november 8., Nagyvárad

Munkahely: Eternalex Kft /ingatlan közvetítések, cégbejegyzések/

Betöltött tisztség: ügyvezető

Elérhetőség: 0720-028-079, www.eternalex.hu, office@eternalex.hu

TANULMÁNYOK:

- **1999–2004:** Nagyvárad, Állami Jogtudományi Egyetem, Jogi Kar
- **2000–2004:** Partium Keresztény Egyetem, Filozófia Szak
- **1994–1998:** Nagyvárad, Ady Endre Gimnázium, Idegennyelv Szak

SZAKMAI TAPASZTALAT:

- **2004–:** Eternalex Kft., ügyvezető
- **2005–2006:** Viatoris Kft., jogtanácsos

• • •

Név: BOTHÁZY NÁNDOR

Lakcím: Nagyvárad, Dimitrie Cantemir nr. 8., I/4., 410519

Elérhetőség: 0745-578381, bothazyn@yahoo.com

Nyelvismeret: magyar, román, angol

TANULMÁNYOK:

- **2000–2004:** Nagyvárad, Állami Egyetem – Jogi fakultás
- **2005–:** Nagyvárad, Állami Egyetem – Mesterképzés

SZAKMAI TAPASZTALAT:

- **2004–2005:** Pragmatik kft. – jogtanácsos
- **2005–:** Bihar Megyei Tanács – elnöki tanácsadó